

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 2132

Warszawa, 24 stycznia 2014 r.

Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Domicelę Kopaczewską.

(-) Elżbieta Achinger; (-) Małgorzata Adamczak; (-) Urszula Augustyn; (-) Joanna Bobowska; (-) Jerzy Borowczak; (-) Jacek Brzezinka; (-) Renata Butryn; (-) Marian Cycoń; (-) Alicja Dąbrowska; (-) Ewa Drozd; (-) Jerzy Fedorowicz; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Lidia Gądek; (-) Magdalena Gąsior-Marek; (-) Artur Gierada; (-) Czesław Gluza; (-) Tomasz Głogowski; (-) Rafał Grupiński; (-) Katarzyna Hall; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Teresa Hoppe; (-) Brygida Kolenda-Łabuś; (-) Domicela Kopaczewska; (-) Sławomir Kowalski; (-) Iwona Kozłowska; (-) Ligia Krajewska; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Elżbieta Królikowska-Kińska; (-) Marek Krzakała; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Zofia Ławrynowicz; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Janina Okrągły; (-) Paweł Papke; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Dorota Rutkowska; (-) Marek Rząsa; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba; (-) Aleksandra Trybuś; (-) Piotr Van der Coghén; (-) Ewa Wolak; (-) Marek Wójcik; (-) Jerzy Ziętek.

U S T A W A

z dnia .....2014 r.

o zmianie ustawy o systemie oświaty

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po ust. 1d dodaje się ust. 1e i 1f w brzmieniu:

„1e. W celu wsparcia nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze lub zajęcia świetlicowe, lub osoby, o której mowa w ust. 1a, w szkole podstawowej, w tym specjalnej i integracyjnej, może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej poziom wykształcenia wymagany do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej oraz przygotowanie pedagogiczne. Osobę tę zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że wynagrodzenie ustala się nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego. Przepis ust. 1ba stosuje się odpowiednio.

1f. Osobie, o której mowa w ust. 1e, nie powierza się zadań określonych dla zatrudnianych dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 3.”;

2) w art. 16:

a) ust. 2 - 4 otrzymują brzmienie:

„2. Decyzję o wcześniejszym przyjęciu dziecka do szkoły podstawowej podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7.

założonej zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3.

3. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, a w przypadku gdy dziecko zostało przyjęte do szkoły podstawowej innej niż publiczna szkoła podstawowa, w obwodzie której mieszka - dyrektor szkoły podstawowej, do której zostało przyjęte dziecko, na wniosek rodziców, odacza spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć lub już rozpoczęło spełnianie obowiązku szkolnego.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a – 4d w brzmieniu:

„4a. Jeżeli dziecko zostało przyjęte do szkoły podstawowej innej niż publiczna szkoła podstawowa, w obwodzie której mieszka, i odroczone mu spełnianie obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły podstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, informuje dyrektora publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o odroczeniu spełniania tego obowiązku.

4b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

4c. Dziecko, któremu odroczone spełnianie obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 3, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także w ośrodku umożliwiającym dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację

odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Przepisy art. 14a ust. 2 - 4 stosuje się odpowiednio.

4d. Przepisy ust. 3 – 4c stosuje się odpowiednio do odraczania spełniania obowiązku szkolnego dzieciom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 14 ust. 1a, z tym że do wniosku dołącza się także orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a wniosek może być złożony także w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat.”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 8, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:

- 1) opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- 2) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie kształcenia;
- 3) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11.”,

d) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Przepisów ust. 10 pkt 1 i 3 nie stosuje się w przypadku wydawania zezwolenia, o którym mowa w ust. 8, dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym”;

3) w art. 67 dodaje ust. 3 – 6 w brzmieniu:

„3. Szkoła podstawowa oraz szkoła prowadząca kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:

- 1) czas pracy rodziców - na wniosek rodziców;
- 2) organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.

4. Na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej oraz w szkole prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, pod opieką jednego nauczyciela nie może pozostawać więcej niż 25 uczniów. W przypadku szkół specjalnych, integracyjnych oraz oddziałów integracyjnych i specjalnych zorganizowanych w szkołach ogólnodostępnych liczba uczniów na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela odpowiada liczbie uczniów wymaganej dla oddziału specjalnego lub integracyjnego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 2.

5. Świetlica w szkole podstawowej oraz w szkole prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, zapewnia zajęcia świetlicowe uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny oraz odrabianie lekcji.

6. Przepisy ust. 3 - 5 stosuje się także do gimnazjów, jeżeli zachodzi potrzeba zapewnienia zajęć świetlicowych.”.

Art. 2. Decyzję o wcześniejszym przyjęciu dziecka do szkoły podstawowej na rok szkolny 2014/2015 podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, założonej zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1.

Art. 3. W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 dziecko, któremu odroczone spełnianie obowiązku szkolnego zgodnie z art. 16 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kontynuuje przygotowanie przedszkolne także w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej. Przepisy art. 14a ust. 2 - 4 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się odpowiednio.

Art. 4. W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 do odroczenia spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci urodzone w roku odpowiednio 2007 i 2008, które powinny rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 7 lat, stosuje się

art. 16 ust. 3 i 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 do odroczenia spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci urodzone w roku odpowiednio 2007 i 2008, które powinny rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 7 lat, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, stosuje się przepisy art. 14 ust. 1a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2014 r. Przepisu art. 16 ust. 3 – 4d ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się.

2. Dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego na podstawie dotychczasowych przepisów oraz na podstawie ust. 1, zachowują to prawo do końca okresu, na jaki zostało udzielone.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. a w zakresie art. 16 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2014 r.

UZASADNIENIE

Dnia 1 września 2014 r. wejdą w życie przepisy ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265). Na podstawie tych przepisów w roku szkolnym 2014/2015 spełnianie obowiązku szkolnego rozpoczynają, obok dzieci urodzonych w roku 2007 r., również dzieci urodzone w pierwszej połowie 2008 r., a więc dzieci sześciolatnie. Z kolei w roku szkolnym 2015/2016 objęte obowiązkiem szkolnym zostaną dzieci urodzone w drugiej połowie 2008 r. oraz dzieci urodzone w 2009 r. Tym samym rok szkolny 2015/2016 będzie pierwszym rokiem, w którym obowiązek szkolny zostanie nałożony na wszystkie dzieci, które w danym roku kalendarzowym kończą sześć lat.

W systemie oświaty funkcjonuje szereg rozwiązań w różnych obszarach działalności szkoły, które sprzyjają zbliżeniu warunków nauczania i opieki w klasach I-III szkoły podstawowej do warunków, jakie są zapewniane dzieciom na etapie wychowania przedszkolnego, a tym samym ułatwiają adaptację ucznia w nowym środowisku. W publicznej szkole podstawowej, nauczyciel organizując w danym dniu pracę uczniów ma obowiązek dostosować czas trwania zajęć edukacyjnych i ich intensywność oraz długość przerw między nimi do potrzeb i możliwości dzieci (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół – Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.). W klasach I-III obowiązuje ocenianie opisowe, mające na celu pokazanie przede wszystkim postępów ucznia oraz zidentyfikowanie jego mocnych i słabych stron (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych – Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.). Ten sposób oceniania umożliwia rodzicom bieżące monitorowanie postępów dziecka, a nauczycielowi ułatwia takie planowanie pracy z poszczególnymi uczniami, aby uwzględnić przede wszystkim ich potrzeby rozwojowe i edukacyjne związane z przewyższaniem trudności w nauce i rozwijaniem uzdolnień. Ponadto każdy uczeń i jego rodzic mają prawo do bezpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej oferowanej przez szkołę (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania i

organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – Dz. U. poz. 532²) oraz poradnię psychologiczno-pedagogiczną (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych – Dz. U. poz. 199³).

Od 2008 r. sukcesywnie wprowadzane są kolejne zmiany w przepisach regulujących funkcjonowanie systemu oświaty, mające na celu przygotowanie szkół na obniżenie wieku rozpoczynania obowiązku szkolnego.

W podpisanym 23 grudnia 2008 r. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)⁴ uwzględniono fakt rozpoczynania obowiązkowej edukacji szkolnej przez dzieci sześciolatnie. Nową podstawę programową przygotowano tak, aby nauczyciel, opracowując program nauczania mógł dostosować jego treści, sposób i tempo realizacji do indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów.

W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r. poz. 1207) określono kwalifikacje nauczycieli pracujących z dziećmi klas I-III. Nauczyciele mający kwalifikacje do pracy w szkole w klasach I-III mają także kwalifikacje do pracy w przedszkolu. Umiejętności te są podstawą bezpiecznego i przyjaznego przeprowadzenia dziecka

² Prawo to było gwarantowane również w poprzednich rozporządzeniach, tj.: rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114), rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487).

³ Zasady funkcjonowania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych określały również poprzednie rozporządzenia tj. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228, poz. 1488).

⁴ Rozporządzenie to zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977). Nowe rozporządzenie wprowadza jedynie zmianę polegającą na określeniu, iż wątek tematyczny „Ojczysty Panteon i ojczyste spory” jest wątkiem obowiązkowym w ramach przedmiotu uzupełniającego „historia i społeczeństwo”, realizowanego w szkołach ponadgimnazjalnych, czyli na IV etapie edukacyjnym.

sześcioletniego przez okres adaptacyjny w początkowym okresie nauki w klasie pierwszej oraz zapewniają ciągłość procesu edukacyjnego rozpoczętego w przedszkolu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.) plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia ucznia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. To samo rozporządzenie wskazuje również na obowiązek zagwarantowania przez szkołę każdemu dziecku miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych.

Ponadto ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265) wprowadzono przepis ograniczający maksymalną liczbę uczniów w oddziałach klas I-III szkoły podstawowej. Takie rozwiązanie umożliwia stworzenie w klasach I-III publicznej szkoły podstawowej warunków edukacji podobnych do tych, z którymi dziecko miało do czynienia, korzystając z wychowania przedszkolnego. Od 1 września 2014 r. sukcesywnie, w kolejnych klasach, będzie wprowadzane obowiązujące już w wychowaniu przedszkolnym ograniczenie do 25 maksymalnej liczby uczniów w oddziale. Ponadto w przepisach przywoływanej ustawy wprowadzono regulację, zgodnie z którą w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016, gdy naukę w szkole podstawowej będą rozpoczynały razem dzieci sześciolatnie i siedmioletnie, w publicznych szkołach podstawowych, w których utworzony zostanie więcej niż jeden oddział klasy I szkoły podstawowej, uczniowie zostaną przypisani do poszczególnych oddziałów według wieku, począwszy od najmłodszych. Dzięki takiemu rozwiązaniu w jednym oddziale będą uczyły się dzieci w zbliżonym wieku.

Zmieniono również przepisy w zakresie funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli, zobowiązując je do dostosowania swojej oferty do podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, wśród których czołową pozycję zajmuje wspieranie rozwoju dziecka młodszego (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli – Dz. U. poz. 1196).

Poza zmianami przepisów regulujących funkcjonowanie systemu oświaty w celu wsparcia organów prowadzących we właściwym przygotowaniu szkół podstawowych do obniżenia

wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatnie zostały podjęte następujące działania:

- realizowany jest rządowy program wspierania w latach 2009 – 2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I – III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – "Radosna szkoła", ustanowiony uchwałą nr 112/2009 Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie Rządowego programu wspierania w latach 2009 – 2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I – III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – "Radosna szkoła". Formy i zakres wspierania organów prowadzących w ramach rządowego programu – "Radosna szkoła" reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I – III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia (Dz. U. Nr 110, poz. 915, z późn. zm.). Podsumowanie realizacji rządowego programu – "Radosna szkoła" jest zaplanowane na rok 2015, w którym wszystkie dzieci sześciolatnie zostaną objęte obowiązkową edukacją szkolną. Celem programu jest pomoc finansowa dla organów prowadzących szkoły podstawowe w tworzeniu odpowiednich warunków realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, a także w przygotowaniu szkół do rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatnie. Program zakłada przekazanie środków finansowych na zakup lub zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkołach podstawowych oraz przekazanie środków finansowych na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw przy szkołach podstawowych. Do końca 2013 r. ponad 90% szkół zostało wyposażonych w miejsca zabaw, a ponad 3 tys. posiada place zabaw zmodernizowane lub zbudowane w ramach rządowego programu – "Radosna szkoła".
- na przygotowanie szkół i nauczycieli do pracy z młodszym uczniem przeznaczono środki w ramach projektu systemowego "Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych", który jest realizowany w latach 2010 - 2015. Celem tego projektu jest wsparcie wszystkich szkół podstawowych w procesie indywidualizacji nauczania i wychowania uczniów klas I – III. Otrzymane w ramach projektu środki finansowe mogą być przeznaczone na

doposażenie bazy dydaktycznej oraz na organizację dodatkowych zajęć wspierających rozwój i usprawniających funkcjonowanie dziecka, w tym np. zajęć logopedycznych, socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych. Przystąpienie do projektu umożliwia szkole rozszerzenie oferty edukacyjnej, wykorzystanie ciekawych metod pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zwiększenie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców. Na realizację projektu systemowego "Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych", na wniosek Ministra Edukacji Narodowej została przesunięta kwota 150 mln euro (około 624 mln zł) z Priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013 do Priorytetu IX, za którego wdrażanie odpowiadają samorządy województw.

- w okresie od 1 marca 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. był realizowany projekt systemowy "Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi". Projekt współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013, Działania 3.3. "Poprawa jakości kształcenia", Poddziałania 3.3.3. "Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe". Celem projektu było przygotowanie kadry pedagogicznej i zarządzającej przedszkoli, szkół i placówek do organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku nauczania i wychowania ucznia, tj. w przedszkolu, szkole i placówce, oraz poprawa jakości systemu kształcenia i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- do końca 2014 r. będzie jeszcze realizowany (trwający od lutego 2010 r.) projekt „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym”. Program ten ma na celu zapewnienie uczniowi wsparcia i udzielanie mu zindywidualizowanej pomocy w zależności od dokonanego na poziomie szkoły rozpoznania uzdolnień ucznia.

Mimo wprowadzanych zmian prawnych oraz realizowanych innych działań mających prowadzić do poprawy warunków nauki dzieci, w tym w szczególności dzieci sześciolletnich w szkołach podstawowych, pozostają jeszcze obszary, w których należałoby wprowadzić dalsze zmiany. W niniejszym projekcie proponuje się wzmocnienie standardu opieki nad uczniami oraz opiekuńczej funkcji szkoły poprzez zapewnienie możliwości zatrudnienia w

szkole podstawowej osoby wspierającej nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze lub prowadzących opiekę świetlicową, a także uregulowanie na poziomie ustawowym zasad funkcjonowania świetlicy w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz szkołach prowadzących kształcenie specjalne. Ponadto proponuje się szereg zmian w zakresie rozpoczynania realizowania obowiązku szkolnego.

1. Umożliwienie zatrudniania w szkołach podstawowych osób w celu wsparcia nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze lub prowadzącego zajęcia świetlicowe – art. 7 ust. 1e i 1f ustawy o systemie oświaty – art. 1 pkt 1 projektu ustawy

Obowiązujące przepisy w ograniczony sposób regulują kwestię zatrudniania w szkołach osób w celu wsparcia nauczycieli zajęć edukacyjnych w prowadzeniu przez nich zajęć.

W przypadku szkół ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz szkół integracyjnych przepisy prawa przewidują zatrudnianie dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego. W szkołach ogólnodostępnych, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Poza zatrudnianiem dodatkowo nauczycieli w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego lub kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, obowiązujące przepisy nie określają możliwości zatrudniania w innych przypadkach osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, które wspierałyby nauczycieli zajęć edukacyjnych w prowadzeniu przez nich zajęć. Dlatego też zgodnie z projektowaną regulacją, dyrektor publicznej szkoły podstawowej, zarówno ogólnodostępnej jak i specjalnej oraz integracyjnej, będzie mógł zatrudnić osobę w celu wsparcia nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze lub prowadzącego zajęcia świetlicowe, a także wsparcia osoby, o której mowa w art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zwaną dalej „osobą zatrudnioną w celu wsparcia nauczyciela”.

Osoba zatrudniona w celu wsparcia nauczyciela będzie musiała posiadać co najmniej poziom wykształcenia wymagany do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole

podstawowej oraz przygotowanie pedagogiczne. Osoba taka będzie zatrudniana na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że będzie musiała spełniać warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), tj. wymóg nietoczenia się przeciwko niej postępowania karnego lub dyscyplinarnego, lub postępowania o ubezwłasnowolnienie, a także niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie. W celu potwierdzenia spełnienia wymogu niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie osoba ta, przed nawiązaniem stosunku pracy, będzie obowiązana przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego. Wynagrodzenie takiej osoby będzie nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego. Zadania oraz ich rozkład w 40-godzinny tygodniowy czasie pracy osoby zatrudnionej w celu wsparcia nauczyciela będzie ustalał dyrektor szkoły mając na względzie potrzeby wynikające z zadań realizowanych w szkole przez nauczycieli. Osoba zatrudniona zgodnie z projektowanym przepisem nie będzie zatem realizowała zadań nauczyciela, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1–3 ustawy – Karta Nauczyciela, ani żadnych innych wynikających z przepisów wykonawczych do ustawy o systemie oświaty, a więc nie będzie również współorganizować kształcenia i wychowania, ale będzie wspierać nauczyciela lub osobę, o której mowa w art. 7 ust. 1a ustawy o systemie oświaty, którzy realizują swoje obowiązki, np. w czasie prowadzenia zajęć, pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub przygotowania do zajęć.

Należy zauważyć, że proponowane rozwiązanie nie wprowadza zmian w zakresie organizowania kształcenia specjalnego dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolach i szkołach integracyjnych, w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. W tym przypadku w dalszym ciągu mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.), dotyczące zatrudniania dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia specjalnego.

Zgodnie ze zmianą zaproponowaną w niniejszym projekcie, we wszystkich szkołach podstawowych organizujących kształcenie dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia

specjalnego będzie można również zatrudnić osobę wspierającą pracę nauczyciela prowadzącego kształcenie tego dziecka. Osoba ta będzie realizowała inne zadania niż zatrudnieni dodatkowo nauczyciele posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

2. Rozpoczynanie realizowania obowiązku szkolnego – art. 16 ust. 2 – 4d oraz ust. 10 i 10a ustawy o systemie oświaty – art. 1 pkt 2 i art. 2 - 5 projektu ustawy

W projekcie ustawy proponuje się zmiany w zakresie odroczenia obowiązku szkolnego. Przede wszystkim proponuje się, by wniosek o odroczenie obowiązku szkolnego mógł zostać złożony w trakcie całego roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy sześć lat. Tym samym wniosek taki będą mogli składać zarówno rodzice dziecka, które nie rozpoczęło jeszcze spełniania obowiązku szkolnego (odbywa roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej), jak i dziecka, które już rozpoczęło realizację tego obowiązku (zostało przyjęte do klasy I szkoły podstawowej). Przy czym w przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zastosowano rozwiązanie analogiczne jak w obecnie obowiązujących przepisach. Dzieci te będą mogły uzyskać odroczenie spełniania obowiązku szkolnego również w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Proponowana zmiana jest odpowiedzią na zgłaszane przez rodziców dzieci sześciolletnich potrzeby ustanowienia możliwości prawnej, która pozwalałaby na odroczenie spełniania obowiązku szkolnego nawet w przypadku dziecka, które rozpoczęło już jego spełnianie, a nie osiągnęło pełnej gotowości szkolnej.

Ponadto zakłada się, że jeżeli z opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, przedłożonej przez rodziców dyrektorowi szkoły wraz z wnioskiem o odroczenie obowiązku szkolnego, będzie wynikała potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko sześciolletnie tego obowiązku w danym roku szkolnym, dyrektor szkoły odroczy spełnianie obowiązku szkolnego temu dziecku. Tym samym opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, z której wynika potrzeba takiego odroczenia będzie dla dyrektora wiążąca. Decyzja dyrektora nie może zatem sprzeciwiać się woli rodziców popartej diagnozą poradni psychologiczno-pedagogicznej. Proponowana zmiana wynika z potrzeby podkreślenia i wskazania roli rodziców oraz roli oceny gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej w podejmowaniu

decyzji o odroczeniu obowiązku szkolnego swojego dziecka. Należy przy tym zwrócić uwagę, że od terminu złożenia przez rodzica wniosku o odroczenie spełniania obowiązku szkolnego, zależy, który dyrektor szkoły jest właściwy do podjęcia decyzji o odroczeniu. Jeżeli wniosek jest składany przed przyjęciem dziecka do szkoły, decyzję o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego podejmuje dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka. Natomiast jeżeli wniosek jest składany po przyjęciu dziecka do I klasy szkoły podstawowej, decyzję tę podejmuje dyrektor szkoły, do której dziecko zostało przyjęte. W przypadku, gdy decyzję o odroczeniu podejmował dyrektor innej szkoły niż szkoła, w obwodzie której dziecko mieszka, jego obowiązkiem jest przekazanie informacji o odroczeniu dziecku obowiązku dyrektorowi publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka.

Dziecko, któremu odroczone spełnianie obowiązku szkolnego kontynuuje spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.

W projektowanych regulacjach proponuje się ponadto ujednoczenie uprawnień publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych do wydawania opinii w sprawie wcześniejszego przyjęcia do szkoły podstawowej oraz odroczenia obowiązku szkolnego. Dotychczas opinie w sprawie wcześniejszego przyjęcia do szkoły podstawowej mogły wydawać jedynie publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, natomiast opinie w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego zarówno publiczne, jak i niepubliczne poradnie, bez jednoczesnego określenia wymagań dotyczących przygotowania kadry specjalistów prowadzących diagnozę gotowości szkolnej dziecka w poradniach niepublicznych. W celu zagwarantowania rzetelnej diagnozy gotowości szkolnej dziecka w projektowanych regulacjach wskazuje się, że uprawnione do wydawania wyżej wymienionych opinii będą te niepubliczne poradnie, które zatrudniają pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Ponadto proponuje się zmiany w zakresie wydawania zezwolenia na spełnianie przez dziecko obowiązku rocznego wychowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Proponowana zmiana art. 16 ust. 10 ustawy o systemie oświaty dotyczy rezygnacji ze sztywnego określenia terminu złożenia przez rodziców wniosku o wydanie przywołanego wyżej zezwolenia. Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem, rodzice będą mogli składać wniosek do dyrektora w każdym terminie, w tym także po rozpoczęciu roku szkolnego. Rozpoczęcie realizowania obowiązku szkolnego poza szkołą, czy

obowiązku przedszkolnego poza przedszkolem lub inną formą wychowania przedszkolnego, w trakcie trwania roku szkolnego rozszerza zakres współdecydowania rodziców o edukacji dziecka.

Rozwiązane to jest istotne także dla rodziców dzieci sześciolletnich, które od 1 września 2014 r. obligatoryjnie rozpoczynają edukację szkolną (wtedy do I klasy pójda obowiązkowo dzieci urodzone w I połowie 2008 r). Rodzice, szczególnie dzieci rozpoczynających obowiązek szkolny w wieku sześciu lat, wyrażają obawy związane z adaptacją dziecka do warunków szkolnych. Zdarzają się przypadki, że rodzice podejmują lub chcą podjąć decyzję o edukacji domowej ze względu na stan zdrowia dziecka (np. niska odporność, alergie pokarmowe itp.). Jeśli rodzice uznają, że dla ich dziecka lepszym rozwiązaniem będzie realizacja obowiązku szkolnego w ramach edukacji domowej, przed rozpoczęciem roku szkolnego, czy już po rozpoczęciu roku szkolnego, będą mogli wnioskować do dyrektora szkoły o wydanie takiego zezwolenia.

Na potrzebę zmian w odstąpienia od określonego w ustawie terminu składania wniosku zwracali uwagę również dyrektorzy szkół i rodzice uczniów, którzy w trakcie roku szkolnego wrócili do Polski po dłuższym pobycie za granicą. Jak wynika z informacji od tych rodziców, dzieci mają problem z przystosowaniem się do warunków szkolnych. Trudno im również odnaleźć się w nowej grupie rówieśniczej.

Podobne postulaty zgłaszane były ze strony rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe, którzy wybrali jako formę kształcenia specjalnego dziecka kształcenie w ośrodku umożliwiającym tym dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty. Takie orzeczenie może być wydane w każdym czasie na wniosek rodzica (opiekuna prawnego) dziecka, co uzasadnia odstąpienie od sztywnego określenia terminu złożenia przez rodziców przedmiotowego wniosku i umożliwienie dzieciom realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w ośrodku również w trakcie roku szkolnego. Jednocześnie doprecyzowano, że przepisy dotyczące zobowiązania rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych nie mają zastosowania w przypadku wydawania zezwolenia dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu

na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, zgodnie z obowiązującymi zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania tych uczniów.

Przedstawione zmiany umożliwiają rodzicom korzystanie w każdym czasie z przyznanego im prawa do organizacji edukacji własnego dziecka. Proponowany kierunek zmian jest spójny z priorytetem wspierania i rozwijania aktywności środowiska rodziców.

W związku rozpoczęciem w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 nauki w szkole podstawowej jednocześnie przez dzieci sześciolatnie i siedmioletnie proponuje się, aby projektowane przepisy dotyczące odraczania spełniania obowiązku szkolnego miały zastosowanie wyłącznie w stosunku do dzieci, które spełnianie obowiązku szkolnego rozpoczęły w wieku sześciu lat. W odniesieniu do dzieci, które spełnianie obowiązku szkolnego rozpoczynałyby w wieku siedmiu lat, w przepisach przejściowych (art. 4 i 5 projektu ustawy), proponuje się zachowanie dotychczasowych rozwiązań w zakresie odraczania obowiązku szkolnego.

Proponuje się również, aby decyzję o wcześniejszym przyjęciu dziecka do szkoły podstawowej na rok szkolny 2014/2015 mogły być wydawane również na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni (art. 2 projektu ustawy).

3. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej – art. 67 ust. 3-6 ustawy o systemie oświaty – art. 1 pkt 3 projektu ustawy

Projektowana zmiana przepisu art. 67 zakłada dodanie ust. 3-6, które doprecyzowują kwestie funkcjonowania świetlicy w szkole.

Zgodnie z projektowanym przepisem, w szkołach podstawowych oraz w szkołach prowadzących kształcenie specjalne uczniów, szkoła ma obowiązek zapewnić uczniom zajęcia świetlicowe, które organizowane będą systematycznie, w ciągu całego dnia, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizycznych. Pod opieką jednego nauczyciela nie może pozostawać więcej niż 25 uczniów. Wyjątek stanowią szkoły specjalne i integracyjne oraz oddziały integracyjne i specjalne zorganizowane w szkołach ogólnodostępnych, w których liczba uczniów na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela powinna odpowiadać liczbie uczniów wymaganej dla oddziału specjalnego lub integracyjnego, określonej w

rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Przepisy te będą miały zastosowanie również w odniesieniu do gimnazjów, jeżeli zajdzie potrzeba zapewnienia zajęć świetlicowych również uczniom tej szkoły, np. w sytuacji oczekiwania na dowóz zorganizowany przez gminę.

Projektowany przepis art. 67 ustawy nie ustanawia nowego zadania, lecz doprecyzowuje brzmienie dotychczasowej ogólnej regulacji ustawowej dotyczącej organizowania świetlicy szkolnej. Obecny art. 67 ustawy określa jedynie konieczność zapewnienia uczniom możliwości korzystania ze świetlicy, natomiast warunki korzystania ze świetlicy zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (§ 7 załącznika Nr 2 Ramowego Statutu Publicznej Szkoły Podstawowej i § 9 załącznik Nr 3 Ramowego Statutu Publicznego Gimnazjum). Jednocześnie szkoła, w tym również szkoła ponadgimnazjalna, obecnie jest zobowiązana zapewnić opiekę uczniom niepełnosprawnym objętym kształceniem specjalnym, którzy po zakończeniu zajęć czekają na dowóz zapewniany przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, na podstawie art. 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty.

Projektowane brzmienie art. 67 ustawy o systemie oświaty podkreśla wagę obowiązku właściwego zapewnienia opieki świetlicowej dzieciom i młodzieży, uwzględnia zatem określenie warunków korzystania z tej opieki, w szczególności w zakresie liczby uczniów pozostających pod opieką jednego nauczyciela oraz rodzajów zajęć świetlicowych organizowanych dla dzieci.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem, z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. a w zakresie art. 16 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2014 r. Projektowane przepisy powinny wejść w życie w możliwie pilnym terminie, aby mogły mieć zastosowanie do organizacji roku szkolnego 2014/2015.

Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na organy prowadzące szkoły i placówki oraz nauczycieli, uczniów i rodziców.

Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

1. Osoba wspierająca nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz prowadzących opiekę świetlicową

Zatrudnienie w szkole podstawowej takiej osoby nie jest obligatoryjne. Jednostka samorządu terytorialnego będzie indywidualnie podejmować decyzje w tej sprawie. Jednocześnie należy wskazać, że jednostki samorządu terytorialnego przy zatrudnianiu tych osób będą mogły skorzystać z następujących źródeł finansowania:

- dochody jednostki samorządu terytorialnego, w tym część oświatowa subwencji ogólnej. Środki mogą pochodzić w szczególności ze zwiększonych dochodów gmin związanych z wprowadzeniem do algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 nowej wagi $P31 = 0,03$ obejmującej uczniów klas pierwszych szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz uczniów klas pierwszych ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia;
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego zaplanowane w regionalnych programach operacyjnych 2014-2020 dedykowane na działania w zakresie wsparcia ucznia młodszego, indywidualizacji oraz rozwarstwienia w szkołach i placówkach;
- środki pochodzące ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Pracy i Polityki Społecznej, przeznaczone w celu realizacji programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

2. Omówienie dostępu do opieki świetlicowej

Projektowany w art. 1 pkt 3 projektu ustawy przepis, regulujący kwestie zapewnienia opieki świetlicowej uczniom szkoły publicznej, nie ustanawia nowego zadania, a jedynie doprecyzowuje brzmienie dotychczasowego przepisu ustawy dotyczącego organizowania świetlicy szkolnej. Obecny art. 67 ustawy określa jedynie konieczność zapewnienia uczniom możliwości korzystania ze świetlicy, natomiast warunki korzystania ze świetlicy zostały

zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (§ 7 załącznika Nr 2 Ramowego Statutu Publicznej Szkoły Podstawowej i § 9 załącznik Nr 3 Ramowego Statutu Publicznego Gimnazjum). Jednocześnie szkoła, w tym również szkoła ponadgimnazjalna, obecnie jest zobowiązana zapewnić opiekę uczniom niepełnosprawnym objętym kształceniem specjalnym, którzy po zakończeniu zajęć czekają na dowóz zapewniany przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, na podstawie art. 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty. Nie są to zatem regulacje określające zupełnie nowe zasady funkcjonowania świetlicy szkolnej, które spowodowałyby skutki finansowe.

3. Projektowane zmiany w zakresie odroczenia rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego w trakcie roku szkolnego w perspektywie wieloletniej, nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. W odniesieniu do każdego rocznika dzieci sześciolletnich nastąpi jedynie przesunięcie w czasie terminu rozpoczęcia i terminu zakończenia subwencjonowania tej grupy uczniów.

Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy.

Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 3 lutego 2014 r.

BAS-WAPEiM-208/14

TRYB PILNY

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Domicela Kopaczewska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę artykułów 7, 16 oraz 67 ustawy z dnia z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami). Zmiana przewiduje możliwość zatrudniania, na zasadach określonych w Kodeksie pracy, w szkole podstawowej osób wspierających nauczycieli, modyfikuje zasady dotyczące odraczania obowiązku szkolnego, wprowadza obowiązek zapewnienia przez szkołę podstawową zajęć świetlicowych. Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 3 lutego 2014 r.

BAS-WAPEiM-209/14

TRYB PILNY

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Domicela Kopaczewska) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje zmianę artykułów 7, 16 oraz 67 ustawy z dnia z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami). Zmiana przewiduje możliwość zatrudniania, na zasadach określonych w Kodeksie pracy, w szkole podstawowej osób wspierających nauczycieli, modyfikuje zasady dotyczące odraczania obowiązku szkolnego, wprowadza obowiązek zapewnienia przez szkołę podstawową zajęć świetlicowych.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla